

בעזהש"ת

חשבת דרכי

שיחות

הרב אהרן מנחם ארלנגר שליט"א

שיעור

הכנה לחג הסוכות

דיבורים בסעודת ליל הושענא רבא
אושפיזא דדוד המלך

גליון י"ב • תשרי תשפ"ג

זמני ומיקום השיעורים

בית משפחת גוטליב רחוב צירלזון 28 בני ברק	יום ב' בשעה 21:45	שיעור בספר חובת הלבבות (בתחילת חורף תשפ"ב הותחל מהחורף החדש)
בית משפחת גומבו רחוב שרי ישראל 7 ירושלים	יום ג' (אחת לשבועיים) בשעה 21:00	שיעור בספר חובת הלבבות
בית המדרש מעיני ישראל רחוב אתלי יוסף ירושלים	יום ג' (אחת לשבועיים) בשעה 22:15	שיעור דו שבועי לבהורים

כל הזכויות שמורות
למערכת 'השבת דרכי'
רחוב בלוי 8 בני ברק

להערות והארות, והצעות לייעול
ניתן לפנות בדוא"ל:
chishavtideerchy@gmail.com

לקבלת הגליון בדוא"ל מידי חודש בחדשו,
ניתן לפנות לכתובת הנ"ל.

האזנה לשיעורי הרב ארלנגר שליט"א
בטלפון: 072-3324300
או במערכת שע"י קול הלשון: 073-2951550

'ושמחתם לפני ה' אלקיכם שבעת ימים'

שיעור הכנה לקראת חג הסוכות

י"ב תשרי תשע"ה

בפתח דברינו, נקריא מעט מלשון ספר 'תולעת יעקב' לאחד הראשונים הנכבדים והוא מהר"ם בן גבאי בעמח"ס עבודת הקודש [רוב הספר מובא בשל"ה הקדוש, שמעתיק קטעים שלמים ממנו בספרו]. בביאורו לסוד ארבעת המינים, כתב הקדמה יסודית, שהיא הקדמה לכלל כוונת המצוות, וראוי שכל משכיל ישמענה.

וזה לשונו: ידוע הוא לחכמי ישראל המדריכים אל הישרה, השרידים אשר ה' קורא, כי כל נבראי העולם הזה משתלשלים מלמעלה, והם תלויים בכוחות העליונות ואותם העליונים בעליונים מהם, כי גבוה מעל גבוה שומר וגבוהים עליהם, וכן הצמחים כמו שאמרו רז"ל (בר"ר י"ו) אין לך כל עשב ועשב שאין לו מזל מלמעלה שמכחו ואומר לו גדל, שנאמר (איוב לח, לג) הידעת חוקות שמים וגו', ולצייר זה ולחקותו על לוח לבנו נצטווינו בנטילת ארבעת מינים.

בקטע הזה מבואר שהבריאה כולה בנויה דרגות על גבי דרגות. הדברים החומריים והגשמיים הנראים לעינינו, יש להם שורש שמחייה אותם, ולשורש הזה יש שורש עליון יותר, ולשורש ההוא יש שורש עוד יותר עליון. כפי מה שנקרא בלשון המקובלים והפילוסופים 'עילה ועלול' או 'סיבה ומסובב'. בדוגמת גלגלי שיניים שדבר אחד מפעיל את הדבר השני והשני את השלישי, הכל פועל בדרך של סיבה ומסובב. וכדי לברר את הדבר הזה, איך שכל פרטי הבריאה תלויים בסיבה ומסובב עד הסיבה הראשונה, לצייר ולחקוק זאת על לבנו, נצטווינו במצות ד' מינים.

וכעת הוא אומר דברים מאד יסודיים, שאותם ראוי לכל משכיל לחקוק היטב בנפשו: ודע, כמו שהמוזן לא יפעל בגוף כל עוד שלא יתפעל מהחום הטבעי, כך המצוות לא יפעלו בנפש כל עוד שלא ייבחנו הכוונה בעשייתם.

'המוזן לא יפעל בגוף כל עוד שלא יתפעל מהחום הטבעי' פירוש, החום הטבעי הוא קורא למערכת העיכול, שכאשר נכנס האוכל בתוך האדם, המערכת הזאת פועלת עליו, מפרקת אותו ומחלקת את החומרים שבו, ואז האדם ניזון מהאוכל. כל עוד החום הטבעי לא פועל על האוכל, לא קורה שום דבר לאדם, כאילו האוכל נמצא בסמוך אליו. מאוכל שנמצא בארון, אף אחד לא מבריא ולא מקבל תוספת כח. 'כך המצוות לא יפעלו בנפש כל עוד שלא ייבחנו הכוונה בעשייתם' דהיינו כל עוד שלא תתברר הכוונה בעשייתם.

אלו הם דברים חריפים מאחד הראשונים, כמוכן הוא מדבר אל המשכילים שבעם, כי אנשים פשוטים גם אחרי הידיעה, עדיין לא יודעים כלום. איש המוני אינו יכול להבין במושכלות.

המשך דבריו: ואם הדברים האלה מרומות (פי' לא ברורות) אצל המון העם, צריכים הם להיות מצוירות אצל משכילי ישראל העומדים בסוד אלקינו והרואים את כבודו. רבותינו עוררנו על זה באומרם בויקרא רבא (ל, ט) פרי עין הדר זה הקב"ה שנאמר (תהלים צו, ו) הוד והדר לפניו, כפות תמרים זה הקב"ה שנאמר (שם צב, יג) צדיק כתמר יפרח, וענף עין עבות זה הקב"ה שנאמר (זכריה א, ח) והוא יושב בין ההדסים אשר במצולה, וערבי נחל זה הקב"ה שנאמר (שם סח, ה) סולו לרוכב בערבות. והנה בדבריהם אלו רמזו כל מה שהקדמנו, וכבר קבלו חכמי האמת איש מפי איש עד משה רבינו ע"ה מפי הגבורה, שמצוה זו תלויה בסוד שיעור קומה, כמו שרמז המלך שלמה ע"ה זאת קומתך דמתה לתמר, וארבעה מינים אלה בפרט רומזים לשבעת אבני הבנין ואני נכנס בביאור זה בס"ד. עכ"ל.



פעולת המצוה בנפש האדם תלויה בכוונה

נחזור שוב על המילים הנוקבות הללו: כמו שהמזון לא יפעל בגוף כל עוד שלא יתפעל מהחום הטבעי, כך המצוות לא יפעלו בנפש כל עוד שלא ייבחנו הכוונה בעשייתם. זאת אומרת, שאם אדם לא מבין את הכוונה שבעשייה, אז המצוות לא ממש פועלות על הנפש.

חשוב מאד להדגיש, שאין להעלות על הדעת שמי שמניח תפילין בלי לחשוב שום דבר, כאילו לא עשה כלום חלילה, ודאי שלכל דבר יש איזה השפעה בעולמות העליונים, וגם פועל משהו בנפשו ושוב אינו בכלל קרקפתא דלא מנח תפילין. אלא שבמצוות ישנן שני רבדים, יש רובד שכל אחד חייב בו, ויש רובד פנימי יותר שאינו שווה לכל נפש, וזהו הרובד המדובר כאן, שזה רמה אחרת של עשייה, שהמצוה צריכה ויכולה לפעול בנפש של האדם ולהמשיך בה הארה נפלאה.

על גוף קיום המצוה, איננו צריכים לדבר ואין צורך למסור שיעור על כך, ישראל מהדרין מן המהדרין, הן במצות סוכה שמדקדקים שתהיה בהידור רב לכל הדעות, והן בארבעת המינים, הכל כמצות ה' אלקינו, אבל המחבר מתייחס כאן למשכילי עם ישראל, לאנשים שהיכולת שלהם היא נשמתית, והעסק כעת הוא בחלק הפנימי של המצוה ולא בחלק החיצוני של המצוה.

וכמו בכל מצוה ומצוה שיש את גוף המצוה ויש את נשמת המצוה, שהגוף של המצוה הוא לעיכובא ומי שלא עשה זאת לא יצא ידי חובתו, והכוונה היא כמו הנשמה של המצוה. כך גם במצות סוכה וגם במצות ארבע מינים ישנם כמה וכמה רבדים, בפשט רמז דרש וסוד, ובכל אחד ואחד מהם יש כמה וכמה דברים מתוקים מדבש ונופת צופים, וננסה בס"ד לגעת במשהו מהם.



צא מדירת קבע ושב בדירת עראי

ניגע תחילה במצות סוכה לפי פשוטו, כפי שמופיע בראשונים. הנה כתבה התורה (ויקרא כג, מג) בסוכות תשבו שבעת ימים למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים, וזה כמו שאר המצוות שהם

ידעו דורותיכם, כתב רש"י (סוכה ג. ד"ה למען) עשה סוכה ששיבתה ניכרת לך. אדם מביט בסכך מתוך ידיעה והכרה, הוא זוכר את ענין ענני כבוד ומכיר בנפשו שעיקר המציאות של האדם היא ענין השראת השכינה, שהאדם יהיה כל הזמן תחת הצל של השראת השכינה, והשכינה צריכה להיות פרוסה על נשמתו כאם הסוככת על בניה.

במגמה הזאת הוא נכנס לסוכה וכך הוא חי בסוכה, הוא נמצא במקיף של השראת השכינה, עם האושפיוזין קדישין, כל יום עם אורח אחר, והאורחים האחרים באים גם הם בכל יום, אברהם יצחק ויעקב, משה אהרן יוסף ודוד, שהם שבעת ימי הבניין והיסודות של מציאות עם ישראל, וגם של שלימות התנוצצות חלקי הנשמה של כל יהודי.

סוכה ברוח הקודש

נלך עוד צעד קדימה, הנה ניתן להבחין במועדים, שהתורה קבעה אותם על סדר הקורות עם תבואת הארץ, פסח הוא חג האביב, שבועות חג הקציר וסוכות חג האסיף. בתבואת הארץ תלויה החיות של האדם, כי ממנו נעשה הלחם, שהוא החיות הכללית של האדם, כמאמר הכתוב (דברים מ. א) לא על הלחם לבדו יחיה האדם וגו'.

הביאור בזה, הוא כמו שהקראנו לעיל מספר תולעת יעקב, איך שכל נבראי העולם הזה משתלשלים מלמעלה, והמצוות באות להראות את השתלשלות הענינים זה מזה וזה מזה, סיבה ומסובב, עד לשמי השמים, ולכן גם המועדים שנקבעו על סדר צמיחת תבואת הארץ מכוונים כנגד הצומח בתבואת השמים, שתבואת השמים מקבילה לתבואת הארץ, אלא שהיא בשורש ומקום יותר עליון כמובן.

פירות השמים בחג הסוכות - חג האסיף, זה מציאות הדביקות שאדם יכול להגיע אליה ע"י החג. ע"י המצוה של סוכה והמצוה של ארבעת מינים, האדם אוסף את הפרי של האלקות שמופיעה ומתגדלת במהלך השנה, ומתגלית לאדם בימים האלה של סוכות.

אחרי חודש אלול, ראש השנה, עשרת ימי תשובה ויום הכיפורים, הולך ונשלם הציור הפנימי של האדם, קומת ה'נעשה אדם' הולכת ונתקנת, כמו שכתוב בספרים הקדושים, שבזמנים האלה הקומה של השכינה מיתקנת, בהגיע חג הסוכות נשלם הפרי. העסיס של הפרי האלוקי, הוא שהאדם גר בסוכה אצל הקב"ה. וכידוע (מדרש פנחס להרה"ק מקארין מאמרי סוכות, ומונא צנני ישכר לחודש משי מאמר י' א) שסוכה היא מלשון סוכה ברוח הקודש (נגילה יד). וכנגד יעקב שלימתא, שהוא השלם מבין האבות (מיטמו שלמה, ויק"ר לו, ט), שבענין הזה של הישיבה בסוכה, האדם מגיע לשלימותו.

באריז"ל (שע"כ מג הסוכות דרוש ד') מובא, שהצורה הבסיסית של הסוכה דהיינו שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח (סוכה ז'), זה צורה של חיבוק על דרך הכתוב (שע"כ ג, ו) וימינו תחבקני, וזה הגילוי של סוכות, היכולת לשהות בצל ה'. סוכ"ה בגימטריא צ"א כמנין שם הוי"ה ושם א-דנ"י, שסגולת מצות סוכה היא לזכות את האדם לשהות בצילו יתברך. והאדם יכול להגיע לזה לפי זכותו וכפי הכנתו, וזה תבואת השמים של הזמן הקדוש הזה, וזה ההסתכלות הפנימית של מצות סוכה, ומצות ארבעת המינים הם הכלי להכניס זאת לתוך האדם, וכמו שיבואר להלן בס"ד.

כל זה נעשה ע"י שאדם דר בסוכה, כבר הזכרנו כמה פעמים, שכשאדם נמצא בחו"ל, אפילו אם יש לו שם דירה מסודרת וכל צרכיו, בכל זאת הוא לא דר שם, הוא עובר שם, הוא דר היכן שאשתו וילדיו, והיכן שעיקר דעתו וליבו שם. ואם כן כאשר התורה מצווה אותנו לדור בסוכה, הכוונה היא שצריך לעשות קבע מהדירה הזאת, תשבו כעין תדורו (סוכה טו. ועוד ופסק בשו"ע א"ח תל"ט), זאת אומרת, שעיקר ישיבת האדם צריכה להיות אצל הקב"ה, צריך לשבת ולדור בסוכה אצל הקב"ה.

❦ ההכנה לישיבה בסוכה ❦

הביצוע החיצוני של המצוה, זה כמובן לשבת בסוכה, עד שהיו צדיקים שלא היו יוצאים כלל מהסוכה, אך כמו שכבר הזכרנו מספר תולעת יעקב הנ"ל, שהכוונה של המצוה היא זאת שמפעילה את המצוה בנפש האדם, כמו

אוכל שעד שאינו מתעכל, לא מוסיף כלום, כך, אף שבחיצינויות המצוה אדם יוצא ידי חובתו, אבל מצד הפנימיות של המצוה, לא עשה כלום.

לכן הישיבה בסוכה צריכה להיות בהכנה הנכונה, ככל הדרגות שהזכרנו, כל אחד במקום שלו ולפי הענין שלו, צריך כבר בהכנה של הסוכה, לעשות את הסוכה בשביל הדבר הזה, להתפלל על זה ולרצות דרגה כזאת. אם האדם לא בדרגה הזאת, אז הוא יכול אולי להגיד את זה בפיו ולסגור את העיניים, אבל זה לא יעזור, הוא צריך שיהיה לו איזה חיבור לדרגה כזאת של ניתוק מהבלי העולם הזה וחיבור לחיי הרוח, לחיי אמת נצחיים.

הדברים הללו צריכים להיות קודמים אצל האדם בהכנה הטבעית שלו, כמו שלמדנו בדברי המגיד ממעזריטש זי"ע (‘יושר דברי אמת כג, ד) שענין הכתיבה והחתימה, הוא כמה שהכרת האלקות חקוקה בלב האדם, וכמו כן כל הדיבורים האלה על הכרת ה’, ועל לחסות בצל ה’, תלויים כמה הדבר הזה נטוע בלב האדם, ויש בזה רבבות מדרגות. אך הדרגה הפשוטה היא לרצות בזה, לבחור בזה, להסתכל בכיוון כזה, ולכל הפחות לדעת שיש דבר כזה, שלא העולם הזה זה העיקר, זה מתחיל עם כך שאדם מתנתק מעט מהעולם הזה, ע"י שמבין שהעולם הזה הוא לא העיקר, ויודע שלא חיים פה לעולם, משם עולה לידיעה פנימית יותר, לרצות להבין שיש איזה מתיקות רוחנית עליונה, עד שהאדם יודע באמת לחקוק בנפשו, להיות עם ה’ ולגור בצל ה’.

כמה שאדם מתבונן בזה וחושב על כך שוב ושוב, על דרך (דברים ל, ט) והשבות אל לבבך, עד שההכרה והתחושה הזאת נעשים חלק ממנו, והוא חש שאכן חלק הנשמה שבו הוא העיקר והגוף הוא רק כלי לנשמה, ושכל המציאות שלנו בעולם הזה, זה הכנה למציאות של אחר כך. כמה שאדם יותר ברור ותקיף בהכרה הזאת, ככה הוא יותר ‘אדם’, עד שההבדל מתחתית הדרגה לרום הדרגה, הוא בלי גבול, וביניהם אין ספור דרגות.

האדם הפשוט, סבור שהעולם הזה הוא מקומו, ‘יחשבהו בית עולמים ומכון שבתו, ומשתדל בו בכל יכולתו וישים כל לבבו אליו וכל עמלו’ כלשון החובות הלבבות (שער הנתיבה פ"ג), אך האדם שהוא מנושא ומרומם, אז כבר עודו בעולם הזה, מכוון נשמתו למעלה, הוא אמנם שמח על זה שהוא יכול להיות

כאן ולנצל את המציאות הנפלאה בעולם הזה אך עיניו צופיות אל העולם הבא, כמו שכתב גם על זה בחובות הלבבות (שער הפרישות פ"ג) 'נפשותיהם מואסות בעולם ובהונו, ונכספות לעולם הבא, מצפים אל המוות ונזהרים ממנו', דהיינו לא שהם רוצים שהמוות כבר יבוא, אלא שהם רואים זאת כל הזמן, והם יודעים שהם בתווך, ממילא הם נמצאים יותר למעלה ופחות למטה.

מצות נטילת לולב

כאמור, מצות סוכה סגולתה להוציא את האדם מהחיבור לעולם הזה, ומתוך מתיקות ואור להכניסו לגן עדן, כאשר הסוכה היא הגן עדן, והשראת השכינה הפנימית, שנכנסת לתוך הנפש של האדם זה האתרוג, בבחינה של עץ החיים שבתוך הגן, שע"י ארבעת המינים טועמים מעץ החיים ואכל וחי לעולם.

ידועים דברי המדרש (ויק"ר ל, יז) שארבעת המינים מרמזים על איברי וחושי האדם, הדס דומה לעין וערבה דומה לפה, האתרוג ללב והלולב כנגד עמוד השדרה. ולכן עיקר הנטילה נקראת על שם הלולב, בהיותו מרמז על כל קומת האדם, ופירש בספר תולעת יעקב (שם בסוד ד' מייס) שבלולב יש כמה וכמה עלים וכולם עומדים זקופים וסגורים, שזה מרמז על הייחוד של הקומה אל השורש של ההוויה. כלומר, שהמציאות האלוקית שהיא שורש ההוויה, אף שהיא נחלקת ומתפצלת להרבה צדדים וגם למקומות נמוכים, ואפילו לקליפות וסטרא אחרא, אבל בעצם כל העלים סגורים, ולכן נפרדו עליו פסול (סוכה נט), כי כל הכוחות שנובעים מהאור העליון, כל זמן שהם קשורים, אפשר לחבר אותם, אבל אם נפרדו זה כבר פסול.

העבודה שלנו מכל ארבעת המינים, היא לקשר את כל האיברים הללו, להעיד ולברר ולהמשיך הארה מהשורש העליון, מהסוכה העליונה. למשוך הארה הכרה ובהירות מלמעלה למטה ע"י הנענועים, להכניס את האלקות בתוך כל החושים והאיברים שלנו, וכמו שיבואר בס"ד.

ארבעת המינים מרמזים כולם על הקב"ה כמו שהקראנו קודם, וגם על האיברים של האדם, והאתרוג הוא כנגד הלב, שהלב זה הכלי לכל ההארות וההבנות. בלב הדברים מורגשים, כלשון הזוה"ק (הקדמה למקו"ז יז) בינה ליבא ובה

הלב מבין, לב רואה (כלשון חז"ל נרכות גד). לב שומע (כלשון"כ מלכים א' ג, ט), כל מה שאדם מבין ומכיר מתגלה בלב. והכח של האדם להמשיך מלמעלה ממרומים.

העבודה הזאת נקראת להמשיך מדעת עליון, איני יודע להגיד פירושים, אך נאמר זווית אחת. הזכרנו קודם מהספרים הקדושים, שקומת השכינה נבנית בימים אלה מראש השנה ועד שמיני עצרת, שהכוונה בזה, ששכינה בתחתונים דהיינו כמה הקב"ה יתגלה בעולם הזה, זה נפעל ע"י מעשינו. וכך בקומה הפרטית של האדם, לכל האנשים מהודו ועד כוש, לכולם יש את אותו גוף, ההבדל בין בני האדם, זה מי הוא האדם. מה התוכן שממלא אותו, מה הם המידות שלו, מה ההכרה שלו, מה הוא יודע. יש אחד שהוא פרופסור לב, השני יודע לעשות פיגומים, הראשון שעה שלו שווה כמה אלפים, והשני שעה שלו שווה עשרים שקל, אף ששניהם נראים אותו דבר, ואולי השני אף נראה יותר טוב, נאה ומסודר והולך עם חליפה יפה יותר, אך התוך של האדם - זה האדם.

על אחת כמה וכמה כשמדברים על מציאות של נשמה, נשמה של יהודי היא כלל וכלל אינה בערך מול נפש של גוי. נשמה שיש לה את הכח להמשיך אלקות, זה תכלית הבריאה, וזה נקרא נעשה אדם בצלמנו כדמותנו. אדם יכול בכח המעשים שלו, להמשיך את האלקות, ולגרום בכוחו שהשכינה תופיע בעולם בצורה הראויה. עד כדי כך שכתוב בזוה"ק (ס"ג ע"ב) שהקב"ה שואל את השכינה, מי קשט אותך, והיא עונה פלוני ופלוני גרמו לי להיות כך!

כל צדיק וצדיק - ובכל אדם יש איזה שהוא צדיק - שמביא את המודעות שלו, את התודעה הפנימית שלו, להכרה בה' בשלימות, לפי היכולות שלו, הוא ממשיך את השכינה למטה. הוא מצייר את השכינה בשלימות שלה, ואז יורד לתוכו המוחין האלה, והוא פועל את המציאות האלוקית בתוכו במבט נכון. זה נקרא להמשיך מדעת עליון וזה נעשה ע"י הארבע מינים.

הסוכה, זה הבנה כללית יותר, אבל גם לא כל סוכה היא אותו דבר, יש סוכה שאדם נכנס והיא כמו ריקה, ויש סוכה שאדם שיש לו לב מרגיש, בא פנימה הוא מרגיש הנה יש פה את זה! הסוד הזה קורה פה בסוכה. בסוכה זה יותר במקיף, וכמו שהארכנו קודם בכל מיני דרגות, אבל בארבעת המינים זה יותר באופן פנימי וממוקד. העיניים, הפה, השדרה, והכל נכנס אל הלב.

למען דעת כל עמי הארץ

כבר אמרנו כמה פעמים שנענוע מבטא דבר חי, כשבאים להבדיל בין דבר שיש בו נפש חיה לבין צומח ודומם, מגדירים את החי כמתנועע - בעל נפש התנועה (ראה רמב"ן בראשית א, כז-כט). משמעות של תנועה היא רצון וחיות, הוא נמצא פה והולך לשם. כאשר אנחנו מנענעים לד' רוחות השמים, מעלה ומטה, זה מעורר חיות עליונה בכל המרחב. כל דבר גשמי, תופס מקום בששה רחקים, אין דבר בעולם שאין לו ששה קצוות, והנענוע הוא לכל הקצוות.

כתוב (מקוק ג, ג) כסה שמים הודו, הרי בשמי מעל יש מלאכים בלי מספר, לא צריכים אותנו שם... פה בעולם הזה, שזה הירידה של ה' למטה, מקום שה' לא ניכר אך הוא יכול להיות ניכר דרכינו. ואנו מנענעים את ארבעת המינים, המבטאים גם את הקב"ה וגם את החושים שלנו, והנענוע מבטא שאנו מושכים חיות מהשורש למעלה למעלה מהקב"ה, ומשיבים את החיות אל הלב.

בהולכה אדם בוחר בבורא מתוך הכרה, בהבאה הוא מברר את ההכרה בבורא אל תוכו. וכך לכל הצדדים, ימין ושמאל, מזרח מעלה מטה ואחור, שהוא מברר, משליט ומחיל את מציאות ה' על כל ההוויה בכל המקומות, על כל אפסי ארץ.

כמה שאדם יותר במוחין דגדלות, כך הוא עושה זאת כראוי. אחד עושה זאת עם הידיים, אחד עושה את זה עם המח, אחד עם הלב, ואחר עושה את זה עם ביטול החושים, הוא אומר בהתפעלות: אני יכול עם הנענוע שלי, לפעול בעולמות העליונים! הלואי ומאה שנה הייתי מנענע!... הוא בא לכאלה הבנות וכאלה בהירויות, כשאדם עושה זאת כך, הוא מקדש את החושים שלו.

ראיתי באיזה ספר שהמחבר מתפייט ובתוך הדברים הוא כותב: 'אשריך העולם שהשכינה מתגלית בך!' זו הפעולה שאדם פועל על"י ארבעת המינים, כמו מכונה הפועלת, כמו מצלמה שמצלמת, כך סגולת מצות ארבעת המינים היא להמשיך אלקות. וכשאדם יודע לעשות את הפעולה הזאת ולנענע, מתוך הנענוע הוא ממשיך לחושים שלו, וגם לשדרה שלו.

ידוע שבתוך השדרה שלנו יש את חוט השדרה, שאינו נמנה בין האיברים, אבל כל העצבים שהולכים מהמח לכל קומת האדם עוברים דרכו. והלוב שמרמז

לשדרה, מרמז גם אל המעבר הזה, שהוא כמו מערכת המחשוב של האדם, הכל פועל דרך שם. והאדם מחזיר את ההכרה האלוקית בתוכו בכל מקום שהוא.

זמן שמחתנו

וכעת נחשוב מה קורה לאדם כזה שמקיים כך מצות סוכה וארבעת מינים, לאיזה מקום עליון הוא יכול להגיע? כתוב (ויקרא כג, מ) ושמחתם לפני ה' אלקיכם שבעת ימים, ומה היא שמחה? מתי האדם שמח ומה גורם לו שמחה?

ידוע שהגר"א מוילנא אמר שמצות ושמחת בחגך היא המצוה הקשה ביותר, שבוע ימים להיות בשמחה. כמובן שהשמחה של הגר"א לא היתה בגשמיות, כנראה שאיך שהוא הבין מה היא שמחה, זה כמעט למעלה מדרך הטבע להיות כך.

יתכן לומר שההגדרה היא כאשר אדם נמצא במילוי של כל התחושות שלו, הוא מתמלא שמחה. למשל, אם אדם מקבל פתאום איזה אוצר, או איזה הנאה מאד גדולה, או רואה משהו מפליא, ואם נעריך את הנאתו, עד כה הוא נהנה עשר, ובפתע פתאום הוא נהנה חמישים או אלף, ליבו מתמלא בשמחה. כל שכן, אם האדם זוכה להשראת השכינה, והחושים הנפשיים והאלוקיים שלו מתמלאים בהכרת הבורא, זה פועל בנפש הרבה יותר - לאין ערוך - ממזון גשמי. זה פועל שביעות רצון, נעימות, אור וחשק, וכל זה יכול אדם לזכות ע"י הישיבה בסוכה ונטילת לולב במחשבות נכונות.

ובכן כל אחד ייקח לעצמו איזה התבודדות בסוכה, יתחבר עם הסכך ועם העליונים, עם המלאכים והנשמות הקדושות, ויטייל בעולמות הנכונים. מי שיעשה כך לא ירצה לעזוב את הסוכה, הוא ישכח שהוא נמצא בעולם הזה, אח"כ הוא ייקח את ארבעת המינים, יענע אותם, יאהב אותם... יגיד הלל... כן יזכנו ה'.

אכן כל אחד מחפש ומהדר למצוא אתרוג פרי עץ הדר, יפה ומיוחד, עם שקיעות ובלילות, נקי, זן מסוים, גידול מסוים, כל אחד יש לו את הלב שלו. אנחנו מחפשים 'לך אמר ליבי בקשו פני' (תהלים כו, ט), מחפשים את הלב של הקב"ה, מנסים לגלות אותו פה וללכת אחרי האור. וזה הנענוע שכל אחד צריך לנענע

בנפש ובלב שלו, וזה התבואה שגדלה בימים הקדושים האלה, הנגיעה בדביקות הזאת ובאור העליון הזה.

כל זה בימים האלה, שהם ימים של עליה לרגל, ימים של קרבת אלקים, של מקראי קודש, של שמחת בית השואבה, שמשם שואבים רוח הקודש (סוכה ב: מוד"ה מד נשס הירושלמי), וכל נפש מישראל יכולה וצריכה לדבוק בה' ברמה מאד מאד עליונה וגבוהה, ע"י השמחה של מצוה, ע"י שבאים ושמחים. ע"י השמחה של מצוה בתפילות ובלמודים, בשיעורים ובסעודות, אולי נזכה לאיזה ניצוץ של בית המקדש, איזה הארה עליונה כמו בבית המקדש שהיתה התגלות השכינה, כי כשיהודים מתאספים מתגלים הארות אלוניות בנפשות, הרי יש עולם שנה ונפש, כמו קדושת בית המקדש במקום וקדושת הרגלים בזמן, כך יש לעורר את הקדושה גם בנפשות, מתאספים כמה נפשות ביחד רוצים לשמוח, מכוונים את המעשים אל הקדושה הזאת. מי ייתן ונזכה, וודאי נזכה, להמשיך על עצמינו הארה גדולה וקדושה, רוממות והכנה נכונה. כי הרבה מאד תלוי הדבר בהכנה ראויה, לדעת להיכנס למצוות האלה במתינות ובשקט פנימי, בהכרה פנימית, בהתבודדות נכונה. השי"ת יזכה אותנו לגעת בקדושה הזאת.

ויהי נועם ה' אלקינו עלינו

הושענא רבא
דיבורים בסעודת אושפיזין דדוד מלכא משיחא
ליל הושענא רבא תשפ"ב

🕎 במשך הימים הנוראים האדם מברר לעצמו את מהותו 🕎

מובא באריז"ל (פע"ח שער הלולב פ"ד) כי אחר שנמסרו הפתקין בליל הושענא רבה, הדבר תלוי עד יום שמיני עצרת, אם יחזרו בתשובה, ולהיות כי מעט מזעיר ימצאו מי שלא תיקן עצמו ושב בתשובה בראש השנה ויום הכיפורים ובכל החג, שיתקן עצמו בהושענא רבה, ולפי שלא ימצאו זה אלא על צד ההרחק, לכן אמר בזוהר כי אחרי מסירת הפתקין תו לא הדרי לבי מלכא, אבל ודאי שאם יחזרו בתשובה גמורה, ודאי שיקרע גזר הדין. עד כאן לשונו.

מדבריו הקדושים נלמד כמה נדירה מציאות כזאת, שאדם עדיין לא חזר בתשובה, אחרי שכבר עברו עלינו ימי ראש השנה ויום הכיפורים וכל ימי החג, ועל כל פנים, כעת בליל הושענא רבה, זה הזמן למי שעוד לא עשה זאת.

צריך לדעת שזהו יום מסוגל, וכבר הזכרנו שלחזור בתשובה, אין הכוונה שיש לאדם איזה רגע טוב, הרגשה טובה של שמחה וקירבה. אלא הכוונה כפשוטו, לשוב אל ה'. לחזור אל ה' ולהתפייס עמו, יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו, וישוב אל ה' וירחמהו ואל אלקינו כי ירבה לסלוח (ישעיה נה, ז).

ימים קדושים אלו של סוכות, שנאמר בהם 'וימינו תחבקני' (ש"ש ג, ו וראה שעה"כ דרושי סוכות), ימים של 'ושמחתם לפני ה' אלקיכם שבעת ימים' (ויקרא כג, מ), ועתה בא ליל הושענא רבה, שהוא דוגמת ראש השנה ויום הכיפורים, ימים של תשובה, של רוממות וקרבת אלקים. ימים של יראת שמים.

בימים אלה של המועדים, צריך האדם לברר את עצמו, האם מרכז החיים שלו זה עבודת ה', או שזה דבר טפל. ואפילו אם עבודת ה' היא אצלו מספר

אחד, זה עדיין לא אומר שזה במקום הנכון והראוי. כי זה צריך להיות כל כך מספר אחד, יותר מהחיים בעצמם, ומי שלא הגיע בכל הראש השנה, יום הכיפורים, עשרת ימי תשובה ושאר הימים להרגשה הזאת, או להבנה הזאת, לכל הפחות בחלק מהימים, אז הוא לא ממש היה שם.



יש לנו עוד שני ימים נפלאים ומרוממים, יום הושענא רבה שהוא יום של הושענא ותפילה, ויום שמיני עצרת ושמחת תורה, שהוא כולל את כל הימים הקודמים, והוא התכלית של כל הימים הללו, וכל הקומה שלהם משתלמת ביום הזה.

אדם צריך להכין מקום, עד אמצא מקום לה' משכנות לאביר יעקב (מסלס קלג, ה), להכין מקום לאמיתות שמתבררות מתוך הימים האלה. וננסה להסביר בעז"ה, מה כוונתנו במשפט האמור 'האמיתות שמתבררות מתוך הימים האלה'.

הנה בראש השנה אומרים פסוקי מלכויות וזכרונות שופרות, צועקים בתפילה ומתפללים 'זכרינו לחיים', ותשובה ותפילה וצדקה... כבקרת... ויאתיו כל לעבדך... אין קצבה לשנותיך... משבחים את ה' ברוממות הלב, במילים ממש לא רגילות. ועל הכל תוקעים בשופר, שהמהות של כל הדברים האלה, להראות לקב"ה את הפנים של הפנים שלנו.

כבר הזכרנו בעבר, מאמר נפלא מאד מהחידושי הרי"ם, מאמר שגם על דרך הפשט הוא פירוש טוב מאד. במשנה (פ"ג מ"י) התוקע לתוך הבור או לתוך הדות, אם קול שופר שמע יצא, ואם קול הברה שמע לא יצא, וכך מי שהיה עובר אחורי בית הכנסת ושמע קול שופר, אם כיוון ליבו יצא, ואם לאו לא יצא, אע"פ שזה שמע וזה שמע, זה כיוון ליבו וזה לא כיוון ליבו.

הקשה החידושי הרי"ם למה נקט התנא 'וכן' בין הדין הראשון לשני, הרי בדין הראשון במי שתקע לתוך בור ודות, הנידון הוא אם שמע קול תקיעה או שלא שמע קול תקיעה רק הברה בעלמא, ובדין השני, מי שעבר אחורי בית הכנסת, הרי ודאי שמע קול שופר, והנידון הוא רק אם כיוון ליבו או לא, ומדוע התייחס התנא לשניהם כנידון אחד.

אלא - ביאר החידושי הרי"ם - שהתנא מלמדינו בזה, שמי ששמע קול תקיעה ולא כיוון ליבו, הוא כמי ששמע קול הברה בעלמא, כי עיקר תקיעת שופר היא כוונת הלב.

בוודאי שכל הראש השנה, כל התקיעות, כל הצעקות, כל ה'לפני ה' אלקיכם', כל ה'יודעי תרועה', הכל זה בכדי להגיע להכרה הזאת, לזכות להיות אדם, לברר שוב את האדם שהקב"ה רצה בבריאה.

ועל זה צעקתינו כל הראש השנה, עומדים וצועקים מעומק הלב, את כל המילים הנפלאות של פסוקי מלכויות וזכרונות ושופרות... וידע כל פעול כי אתה פעלתו... תן כבוד לעמך... פתחון פה למייחלים לך, שמחה לארצך וששון לעירך... ובכך צדיקים יראו וישמחו... ועולתה תקפץ פיה... הבירור העמוק בבריאה נעשה דרך האדם היודע. בא היהודי, מברר את המציאות ומבקש ואומר: ובכך תן כבוד, ובכך תן פחדך, תוקע בשופר ומברר את נוכחות המלך ה' בעולם.

אח"כ עשרת ימי תשובה, עד שבא יום כיפור, יום של 'אחת בשנה'. מעוררים את זיכרון כל סדר עבודת הכהן גדול בבית המקדש... וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבואו לכפר בקדש עד צאתו, ודברי הירושלמי (יומא פ"א ה"ה) אפילו אותן שכתוב בהן ודמות פניהם פני אדם (ימקאל א, י) ... והכהנים והעם העומדים בעזרה, כשהיו שומעים שם המפורש שהוא יוצא מפי כהן גדול היו כורעים ומשתחיים ונופלים על פניהם...

עד שמגיעים לימים של סוכות, ואז מציאות ה' מתבררת בדרך אחרת. ושמתם לפני ה' אלקיכם שבעת ימים... ארבע מינים, שמחת בית השואבה, בצילו חמדתי וישבתי, למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל (ויקרא כג, מג)... ענגי כבוד... עליה לרגל... יְרָאָה - יְרָאָה... בירורים ועוד בירורים, בירורים של יראה ובירורים של אהבה.

אלו הם בירורים מאד מאד עמוקים - למי שזוכה. מי שלא זוכה, אינו מבין את הבירורים האלה. כגון בירורים של ארבע מינים, לאן האהבה?... לאן היראה?... לאן העיניים? (הדסים) לאן הלב? (אתרוג) לאן השדרה? (לולב) לאן הפה? (ערבות)...

יום הערבה זה כולו פה, זה יום של תפילה לעני. האדם במהות יצירתו הוא מתפלל, כמו שכתוב (בראשית 1) ויהי האדם לנפש חיה, ואונקלוס תרגם לרוח ממללא, מבעה זה האדם (צ"ק ג:) דכתיב (ישעיה כה, יג) אם תבעיון בעיו. הכל זה בירורים נפלאים על מהות האדם.



כל אדם צריך לברר בעומק נפשו, איזה אדם הוא. האם הוא מסכים להיות האדם הזה שאותו הוא בירר, או שאין זה מוצא חן בעיניו. הרי כל אחד אמר את התפילות, חשב אי אלו מחשבות, היו לו רגעים של גילוי חדרי ליבו. האם אתה מרוצה מהאדם הזה שציירת בחגים? האם זה אדם ראוי? האם אתה מסכים שככה זה יהיה, או שזה עוד לא...?

משל למה הדבר דומה, אדם רוצה להוליד ילד, והנה ישנם כל מיני ילדים, יש כישרוניים יותר ויש פחות, יש נאים ויש מכווערים, יש גבוהים ויש נמוכים, יש ילדים מושלמים בכל מיני מעלות, בעלי חכמה יתירה עם יכולות עצומות. נניח שזה תלוי במידת ההשתדלות של האדם, אבל הוא מחוסר פנאי, לא עסק בזה מספיק, וכעת שואלים אותו: איך הילד? האם אתה רוצה את הילד הזה?... אבל הוא כמובן לא מרוצה כלל, הוא רוצה ילד כשרוני, בעל יכולת הבנה וזכרון מופלא, גדול ונאה, ושתהיה לו גם ראייה טובה... זה לא זה!...

אם כך, נשאלת השאלה, האם הילד הזה - הנעשה אדם' כפי שעבר עליך בימים נוראים, האם אתה רוצה שזה יהיה הנעשה אדם' שלך?... ובמילים אחרות, בימים נוראים אדם קובע את הקומה הרוחנית שלו לכל השנה.



אדם עומד בימים נוראים וצועק 'המלך!', מה הכוונה לצעוק 'המלך', האם יש משהו מאחורי הצעקה הזאת? האם יש לזה משמעות למה שצעקת 'המלך'? האם זה חשוב לך? האם זה הענין שלך? אם לא, אז האדם עוד לא יצר את הימים הנוראים, אבל אם הוא כן יצר, הוא צריך להחזיק בזה בתוקף.

ידוע מאמר הרבי ר' בונם מפשיסחא זי"ע על הפסוק (שמות כה, ט) ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם, שיהיו משפטי ה' קודמים לחיות האדם (ראה שפ"א משפטים

תל"ד ועוד). אך בנידון דידן, הימים הנוראים צריכים להיות קודמים - כמו המצע - לקומה הרוחנית של האדם. בכל מדינה ומוסד ישנה מגילת יסוד, מהי מגילת היסוד של האדם שלך??

הבידור החזק הזה קורה בימים הנוראים, וכעת ביום הושענא רבה, זה יום של התעוררות תשובה, ואם האדם זוכה הוא הולך לאותן המחשבות שהוא חשב במשך כל ימי המועדים ושם אותם בלב.

הרי הענין של הנענועים עם ד' המינים, הוא למשוך מהמוחין על כל הקומה עד בפועל ממש, הלולב כנגד עמוד השדרה שזה כל קומת האדם, והאתרוג זה הלב, וכמו במצות תפילין שהיא על הלב ועל המח, 'והיו לאות על ירך' - כנגד הלב, 'ולטוטפות בין עיניך' על המח, וגם בציצית כתוב (צמדנר טו, לט) וראיתם אותו וזכרתם, כך הלולב מגיע עד המח ומסתיים בלב.

אדם מנענע וממליך את ה' על האיברים שלו, על כל העולם כולו. כל אחד כפי כמה נכסים שיש לו... אם האדם עוד לא פגש את עצמו, אז הוא בקושי יכול להמליך את ה' על עצמו, ואז הוא מנענע וחושב: הלואי! הלואי שהעיניים שלי יהיו של ה'! שהלב שלי יהיה רק של ה'! שהשדרה שלי תהיה בקומה ראויה לפני ה'! וגם הלב יהיה לב ראוי. אדם כזה הנכסים שלו הם קטנים, הם ביחס לעצמו בלבד.

אבל מי שהדברים הללו כבר פשוטים ומוחלטים אצלו, אז כאשר הוא מנענע, הוא לא מנענע בכלל על עצמו, הוא מנענע על כל הבריאה, ונפשו מבקשת: ומלאה הארץ דעה את ה' (ישעיה י"א, ט), וידע כל פעול כי אתה פעלתו, וישמעו רחוקים ויבואו ויתנו לך כתר מלוכה... הוא כבר לא חושב על השדרה של עצמו, שהרי זה פשיטא שזה של ה', אלא הוא חושב כמה חיילים אני אעביר אל ה', כמה אזכה להגדיל ולהאדיר את מלכות ה'. אדם כזה הוא 'בעל נכסים', הוא לא שולט על עצמו בלבד, הוא מבקש ופועל על הבריאה כולה.

ביום הקדוש הזה יום הושענא רבה, אפשר לאסוף את כל הדברים האלה ולסדר אותם, ולבנות קומה רוחנית ראויה. להיכנס להיכל הזה של המוחין של כל הימים נוראים. וכפי שהמוחין של האדם, וההסתכלות שלו על כל הימים נוראים, כך קיום התורה שלו, ומי שאין לו את המוחין הללו, אז התורה אצלו היא מה

אסור ומה מותר לעשות, אף שגם זה חשוב מאד, אך אשרי מי שהתורה אצלו היא המדריך לדביקות בה', והמצוות אצלו הם מלשון צוותא, שמדבקים אותו בקב"ה, ויש בזה עוד ועוד, אולי נזכה.



'זיבחר בדוד עבדו'

דוד המלך הוא בעל התפילה. כל ספר התהלים, שירות הלוויים בבית המקדש וחלקים נרחבים מהתפילות שלנו, הם מיסודו של דוד המלך. וצריך להתבונן בזה, איך בשר ודם זוכה להיות עמוד התפילה של כלל ישראל.

ולא שזה האדם הראשון או אברהם אבינו ראש האומה הישראלית, דוד המלך קם הרבה דורות אחרי שכבר נוצר עם ישראל, הוא המאוחר מבין שבעת הרועים, והוא זוכה להיות התפילה של עם ישראל!

והתשובה לזה היא, שהאדם נקרא מתפלל, כמו שכבר הזכרנו מדברי הגמרא (ב"ק ג:) מבעה זה האדם דכתיב אם תבעיון בעיו. כמה שהאדם אין לו משלו, כך הוא צריך להתפלל יותר. דוד המלך לא היה לו כלום, אפילו חיים לא היה לו משלו, הוא קבל את שנותיו מאדם הראשון (וה"ק ט"א קסט.), וכיון שכך היה כל הזמן חסר וחסר, והתפילה היתה לחם חוקו, כמו שאמר על עצמו (מהל"ס קט, ד) ואני תפילה.

בזה מובן גם מה שאמר (שמואל ב' א, כג) ונקלותי עוד מזאת, כי אכן דוד הרגיש עצמו כאחד הריקים, שלא היה משלו כלום, ממילא היה המתפלל הכי גדול בעולם, ומאחר שכך, כל בית המקדש הושתת עליו. התכלית של כל העולם זה בית המקדש, והתכלית של בית המקדש זה ההמשכה האלוקית הנפעלת ע"י האדם, וזו מהותו של דוד המלך.

כמה שאנחנו - לא יהיה לנו משל עצמינו, כך נוכל להמשיך ע"י תפילה. תפילה מלשון חיבור, כמו שכתוב (בראשית ג, ט) נפתולי אלקים נפתלתי. החיבור הנפלא הזה של התפילה, שהנברא עומד מול הבורא, אין מתיקות כמו המתיקות הזאת.

כל הימים הנוראים סובבים על ענין התפילה, ובפרט יום הושענא רבה - יום הערבה, שערכה דומה לפה, ומרמז על תפילה, והלוואי שנזכה לעמוד ביום הזה מול ה'.

כמה שאדם תופס את ענין החסר שלו, והוא עומד חסר מול הבורא, אין לו שום דבר, אין לו ימים, אין לו שנים, אין לו ערך, אין לו שום אחיזה. רק דבר אחד יש לו, הוא רוצה את הבורא. זה שאדם משיג שהוא נברא, וכל מה שיש לו זה היכולת לעמוד לפני הבורא, זה עושה אותו מתפלל. וזה מפגיש אותנו, עם קדושת דוד המלך.

גם אם איננו שמים לב, אנחנו נפגשים כל יום עם דוד המלך, בפסוקי דזמרה, ובכלל כל התהילה של יהודי זה מדוד המלך. ובשירי דוד עבדך הנשמעים בעירך, האמורים לפני מזבחך, אהבת עולם תביא להם וברית אבות לבנים תזכור.



‘השיבה לי ששון ישעך’

בעבר, היה לי מחזור שעמו - ועם הפירושים שבו - הייתי אומר את הווידוי ביום כיפור. בשפת אמת (זופטיס מל"א) מבואר שכאשר אדם כבר לא זוכר את העבירות, סימן שזה נמחל לו. הוא מדויק זאת מלשון חז"ל (סוטה מד.) הירא מעבירות שבידו, שאם זה בידו, זה עדיין ברשות שלו. ובכן, המחזור הזה אבד לי, זה כבר לא עבירות שבידו...

במחזור הזה היה פירוש, על 'טפלנו שקר' חיברנו את כוחות הסטרא אחרא. אני יודע מי המחבר של הפירוש הזה, אך כך הוא פירש שם. והוא כלשון המשנה (כלים פ"ג מ"ה) הטופל כלי חרס, דהיינו חיבור חלקים. וע"י שאדם נכנע לסטרא אחרא, הוא מחבר חלקים שאינם ראויים, הוא נהיה משכן לדבר הזה, והוא תופר את השקר.

אבל כאשר אדם יודע את האמת ומתפלל אל ה', ולכל הפחות בימים הנוראים הוא עומד בהכרת אמת, הוא מפריד את כל ה'טפלנו שקר', את כל החיבורים הללו של הסטרא אחרא, ושוב אין סטרא אחרא. כאמרנו בתפילה 'נאה לקדוש פאר מקדושים', כמו שהקב"ה קדוש ונבדל, ואין שום כח אחר וזר שמשתווה

אליו, כך כשישראל מהללים, מתוודים, מתפללים, משבחים, מודים ושרים 'אשמנו, בגדנו' עומדים מול ה' ואומרים לו: אתה המלך ואנחנו שלך! אין שום אחיזה למשהו אחר. השירה והצעקה הזאת, עוקרים את כל ה'טפלנו שקר' שהיה ושיהיה, כל האחיזות של הסטרא אחרא מעולם בטלים.

האחיזות הללו של הסטרא אחרא, מה שהיה ומה שיהיה, 'זאל ער דערשטיקן מיט דעם..' (שייבלע לו בגרון - שייחנק עם זה...) אנחנו בשלנו להכיר את ה'! להכיר ולדעת!

גם דוד המלך לא התפעל מכל הדברים האלה, הוא עמד מול ה' ואמר (פסלים נא, י) השיבה לי ששון ישעך, פירש"י: השיבה לי רוח הקודש שנסתלקה ממני! זה עתה בא נתן הנביא להודיע חטאו, והוא רוצה עכשיו רוח הקודש!



יחודא שלים

מישהו שאל מה הענין הזה שיש עתה שוב הזדמנות אחרונה בהושענא רבה, מה המשמעות של הדבר הזה. אז ראשית צריך לדעת שכך כתוב וככה זה. אך ננסה לתת בזה איזה תפיסה ואחיזה, אם בעיני ה' יכשר.

הרי ידוע לנו ששמיני עצרת ושמחת תורה, נעשה בו ענין פנימי המכונה בספרים הקדושים בשם 'זיווג'. ולפני ולפנים זה התכלית של כל מועדי תשרי דתקיף במצוות, רצון ה' מתחדש ויוצא שוב אל הפועל.

זה החיבור שבין כנסת ישראל לקוב"ה, כפי שזה במובנים היותר פנימיים בעולמות העליונים, או במובנים היותר חיצוניים החיבור של עם ישראל למטה עם הקב"ה. מקווים ומייחלים שהזיווג יעלה יפה, דהיינו שכולם יבואו עם רצון אחד להיות כלי, להיות הנפשות שדרכם יופיע רצון הבורא בעולם.

בכל דבר יש עומק לפנים מעומק, וכאמור זה שייך גם בעולמות העליונים וגם בנפשות ישראל. ומי שהוא צדיק, נעשה מרכבה לכל הנשמות, והוא נותן את עצמו, להיות הכלי הזה שדרכו הדברים יקרו.

דוד המלך, שהוא בוודאי היה הנשמה, שמצד עצמו הוא כאילו היה הכי נמוך, הוא לא ידע מה מתפעלים ממנו; הרי כל אחד יכול להתקרב אל ה', ואין לי שום דבר משל עצמי, אפילו חיים אין לי!

נשאל את דוד המלך: מה היתה הסגולה שלך? איך הלכת אל גלית?... הוא יענה: וכי אני הרגתי את גלית?! אני לא הרגתי את גלית! גלית הטיפש הזה, מתגאה מול ה', אז הבנתי שהוא כבר בטל ומבוטל! ברגע שהוא התחיל לחרף מערכות אלקים חיים, הבנתי שהוא כלום! פשוט קלעתי בו כמה קלעים של שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, כמבואר בתיקוני זוהר (מיקון כג, סג) הוא פשוט בירר עליו את ענין נצח ישראל לא ישקר (שמואל ב' טו, כט), את היחוד השלם, שממילא אין לשום דבר שום אחיזה... כך הרגיש דוד המלך כל הזמן, הוא לא הבין בכלל מה מתפעלים ממנו.

ועד היום אנחנו מתפעלים ממנו, כי הוא כל הזמן הבין את זה והרגיש את זה. כל יהודי ויהודי שחווה את הדבר הזה, ומבין שבאמת הוא יכול לפנות אל ה', וכשהוא פונה אל ה' הכל פתוח אליו, אז הוא יכול כל רגע ורגע לשבור את כל הדינים והמחיצות.

עכשיו בחודש תשרי שצעקנו המלך, וידע כל פעול כי אתה פעלתו, מלכויות זכרונות ושופרות, כל הדברים הנוראיים, תקיעות שופר, וכל הסודות שבהם. וסוף כל סוף, כל הדבר הזה יושב על נשמות ישראל, שהם יהיו מרכבה לקב"ה, שהם יפרסמו את ה', והם יהיו ה'נעשה אדם'.

עכשיו לקראת החתונה הגדולה, שתתקיים בעז"ה בשמחת תורה, אם אדם מוסיף עוד איזה קשר, איזה תכשיט, עוד איזה חיבור, או לחילופין מסיר איזה מונע ביחוד הגדול הזה, אז הוא יכול עכשיו לתקן ועוד ביתר שאת. כי כשהחתונה כבר תיכף מיד יוצאת לפועל, ויש איזה משהו שמונע ובא מישהו ועוזר, כל החתונה נקראת על שמו.

עכשיו ממש ברגעים אלו לפני שזה קורה, כל אחד יכול לבוא ולתקן. הרי כשאדם יש לו ללמד חובה לא מחזירים אותו לבית דין, אבל אם יכול ללמד זכות מחזירים אותו (סנהדרין מג), כי הכוונה והתכלית של כל הבריאה זה לטוב, רצון

הבורא להטיב, והרצון להטיב הוא נוקב ויורד עד למקומות שאי אפשר לתאר בכלל! הקב"ה מצפה להטיב, וכעת ברגעים האחרונים, מתעצם הרצון הזה, כדי שהדברים יקרו בשלימות, בנחת רוח ושמחה.

ישמח ישראל בעושיו - ישמח ה' במעשיו.

נקודות הפצת הגליון

ירושלים:

גאולה - 052-7611638

שמואל הנביא - 050-4107728

סנהדריה המורחבת - 054-8459096

מקור ברוך רוממה - 052-7662984

מודיעין עילית:

קרית ספר - 052-7138907

ברכפלד - 058-3252176

עפולה:

054-8443510

צפת:

053-3165270

קריית גת:

052-7632147

אלעד:

054-8402450

אשדוד:

רובע ז' - 052-7155349

ביתר עילית:

גבעה אA - 052-7637888

גבעה B - 050-4111832

בית שמש:

הקריה החרדית - 052-7120025 (בערב)

רמת אברהם - 052-7679597

רמה ב' - 052-7130303

בני ברק:

בבית המדרש - רחוב בלוי 8

חיפה:

052-7602631 • 058-3200731